

Till
Justitiedepartementet
103 33 Stockholm

Alvik den 19 november 2020

YTTRANDE PROMEMORIAN

Förbud mot att hålla allmänna sammankomster och offentliga tillställningar med fler än åtta deltagare (Ju2020/04130)

Inledning: Sveriges kristna råd och kyrkorna

Sveriges kristna råd har anmodats att yttra sig över förslagen i ovanstående promemoria och konstaterar att den i hög grad berör arbetet i landets samtliga kyrkor. Detta yttrande är avgivet i dialog med kyrkorna i Sverige och avser stryka under kyrkornas gemensamma ståndpunkter och uppmärksamma ett antal viktiga frågor för de kyrkliga samfundet. Sveriges kristna råd är en paraplyorganisation med 26 medlemskyrkor och tre observatörer fördelade på fyra kyrkofamiljer. I dessa ryms de olika kristna traditionerna i vårt land.

Trossamfund och organisationer som står på en uttalad kristen värdegrund ger ett viktigt bidrag till samhället genom att vara mötesplatser och som utförare av välfärdsuppdrag. Verksamheten i landets kyrkor utgör också en välbehövlig gemenskap och en trygg plats för många som lever i social och ekonomisk utsatthet. Den kristna människosynen och övertygelsen om varje individs ocränkbara värde är och har varit ett avgörande bidrag till samhällets utveckling.

Trossamfundet har en stor betydelse för folkhälsan, sedd i ett vidare perspektiv, på ett existentiellt och andligt plan. Konkret innebär trossamfundets arbete exempelvis att vården inte behöver ta hand om allas oro. Julen tillhör en av de största högtiderna inom kristendomen där första söndagen i advent är den dag som samlar flest gudstjänstbesökare under hela kyrkoåret. Även julnattsmässorna och julkonserter har vanligtvis många besökare. Årets advents- och julfirande kommer att se annorlunda ut.

Sveriges kristna råds yttrande

Sveriges kristna råd *accepterar* med hänsyn till den rådande situationen regeringens förslag till förordning om ändring i förordningen (2020:114) om *förbud mot att hålla allmänna sammankomster och offentliga tillställningar med fler än åtta deltagare*.

Sveriges kristna råd *föreslår* att det för begravningsverksamheten görs ett förtydligande som innebär att upp till 20 personer exklusive medverkande kan delta i begravning om lokalen och andra förutsättningar medger det.

Postadress
Sveriges kristna råd
Box 140 38
167 14 Bromma

Besöksadress
Gustavslundsvägen 18
Alviks Torg, Bromma
Stockholm

Telefon: 08-453 68 00
E-post: info@skr.org
Webb: www.skr.org
Twitter: @SvKristnaRad

Bankgiro: 58 34-8756
Org.nr: 817603-0735

Synpunkter och önskemål vad gäller förtydliganden

Många kyrkor ser det angeläget att möjliggöra för människor att besöka en kyrka och att många kyrkorum hålls öppna för enskilda besök och/eller gudstjänstbesök under smittsäkra former. Andra kyrkor kommer däremot att stänga utifrån sin tolkning av rekommendationer och regionala förordningar. Vi efterfrågar ett samlat förtydligande gällande de regelverk som exempelvis trossamfunden ska förhålla sig till. I nuläget finns det en risk att trossamfunden tolkar förbud och rekommendationer på olika sätt, utifrån de många olika förordningar som tillkännagivits de senaste månaderna. Dessutom finns 21 regioner där Länsstyrelsen ger lokala föreskrifter.

Vi menar att:

- rekommendationen med sittande publik bör kunna frångås i samband med gudstjänstfirande vid vissa moment, exempelvis psalmsång och välsignelsen, då många kyrkobesökare av tradition står upp vid sin sittplats.
- det bör kunna genomföras två eller flera olika sammankomster med samma arrangör i samma kyrka/byggnad när det finns olika lokaler med separata ingångar och toaletter, som dessutom kan vara på olika våningsplan. Exempelvis en gudstjänstlokal och en församlingsvåning i samma byggnad.
- tillämpningen av tillståndsgivning från Polismyndigheten gällande allmänna sammankomster ser olika ut på olika platser i landet. Det skapar osäkerhet och riskerar att respekten för regelverket minskar. Vår önskan är en gemensam linje i tillämpning av tillståndsgivningen.
- Kyrkornas barn- och ungdomsverksamhet bör omfattas av samma generella undantag som gäller vid barn- och ungdomsidrott.

Kommentarer

En omfattande folkrörelse.

Vi påminner om att kyrkorna är en av de större samlingsplatserna i det svenska samhället. Drygt 6,2 miljoner svenskar är medlemmar i en kyrka, motsvarande siffra för idrottsrörelsen är drygt tre miljoner. Omkring en halv miljon barn och vuxna i Sverige deltar vanligtvis varje vecka regelbundet i exempelvis gudstjänster eller barnaktiviteter i kyrkan. Trossamfunden är en betydande folkrörelse i vårt land och religionerna har en viktig roll att fylla i ett samhälle och då särskilt i en tid av oro. Därför är det anmärkningsvärt att kyrkorna gång på gång tvingas konstatera att trossamfundens situation får en marginell uppmärksamhet i det offentliga samtalet gällande frågor kopplade till pandemin.

Begravning.

Det är av stor betydelse för människor att som närstående kunna ta ett värdigt avsked av sina döda. Kyrkorna får många reaktioner från sörjande som ställs inför omöjliga val när de ska begränsa vilka som ska få vara med vid begravningen. Deltagarna kan inte begränsas till åtta personer. Sveriges kristna råd föreslår i stället att maxantalet personer som kan delta i en begravning sätts till 20 personer, exklusive medverkande, om lokalen och andra förutsättningar medger det. Svenska kyrkan har redan tidigare tagit fram råd och stöd för hur enskilda ska kunna delta på ett säkert sätt.

Lokalens storlek.

Varje lokal kyrka, utifrån sina förutsättningar och storlek (area), är med och tar ansvar för att begränsa smittspridningen. Exempelvis när det gäller markering av sittplatser, hur individer rör sig vid

kritiska lägen vid in- och utpassage och hur väl ventilationen fungerar, samt en ökad städning av toaletter och andra gemensamma utrymmen.

Institutioner.

Kyrkorna har drygt 500 medarbetare som arbetar på olika institutioner som anstalter och häkten, universitet och högskolor, sjukhus och vårdinrättningar. Arbetet har under pandemin fått ställas om, men har ändå fungerat på nya sätt.

Utsatthet.

I Sverige lever cirka 33 000 personer som är hemlösa. Många papperslösa har under pandemin gått under jord. En del har tak över huvudet men lever i trångboddhet och är därmed utsatta för smittspridning. Andra har inget hem att stänga in sig i under denna "isoleringsperiod" och vissa härbärgen är nu stängda. Genom arbetet i kyrkorna och dess nätverk tar vi även i kristider emot många människor som befinner sig i svåra situationer. Det finns ett stort behov av att kyrkor utifrån lokala förutsättningar ställer sina kyrkorum eller andra lokaler till förfogande för att människor ska kunna värma sig eller äta en matlåda inomhus. Det är något vi önskar göra även fortsättningsvis.

Religiösa allmänna sammankomster.

Vid religiösa allmänna sammankomster möts ofta personer som är regelbundna besökare och därmed kända för varandra, vilket kan skilja sig från exempelvis en allmän konsert då många personer som inte är kända för varandra samlas i en och samma lokal.

Inkomstbortfall.

Kostnader som kyrkorna behöver bära utifrån pandemins påverkan minskar inte när intäkter från kollekter, uthyrningar och kommersiella församlingsdrivna verksamheter uteblir.

Avslutning

Vi uppskattar regeringens ansträngningar för att begränsa smittspridningen och vi ser positivt på att regeringen arbetar för att utveckla regelverket och anpassa detta efter verkligheten på ett mer träffsäkert sätt. Kyrkorna i Sverige arbetar aktivt med att följa myndigheternas riktlinjer i samband med covid-19 utifrån olika traditioner, sammanhang och storlek. Kyrkorna vill fortsätta med detta, i kombination med ett stort egenansvar för att kunna fortsätta sin verksamhet, samtidigt som vi tar ett ansvar för att begränsa smittspridningen.

Sveriges kristna råd understryker att begränsning av grundlagsfästa rättigheter är en extraordinär åtgärd. Kyrkorna understryker också att religionsfriheten och möjligheten att utöva religion, enskilt och tillsammans, är en grundlagsskyddad rättighet som inte får begränsas. Det är av stor vikt att begränsningen endast gäller så länge det är motiverat av hänsyn tagen till smittspridningen.

För Sveriges kristna råd

Karin Wiborn, generalsekreterare

Handläggare: **Mikael Stjernberg**,
telefon: 08-453 68 57, e-post: mikael.stjernberg@skr.org

Postadress
Sveriges kristna råd
Box 140 38
167 14 Bromma

Besöksadress
Gustavslundsvägen 18
Alviks Torg, Bromma
Stockholm

Telefon: 08-453 68 00
E-post: info@skr.org
Webb: www.skr.org
Twitter: @SvKristnaRad

Bankgiro: 58 34-8756
Org.nr: 817603-0735